

Németh Bálint AZ ÁRDRÁGÍTÓKNAK BEALKONYUL

Pestszentlőrincen vagy a Lipótvárosban történt hatvannyolc éve, esetleg tavaly, hogy árdragítóval szűrte össze a levet egy keményen dolgozó, ám túl hiszékeny asszony. Három napra megállítja a kenyér árának emelkedését, ezzel lépett hozzá a rossz szagú férfi a gyár kapujában. A test álmában, a lélek műszak végén a legsebezhetőbb: az asszony sorsa máris megpecsételődött. Mintha ajándék rózsa volna, a férfi olcsó kenyérrel udvarolt, a megbabonázott nő hálásan fizetett érte. A három nap, akár egy esztendő, letelt. De mint az infláció, ami először alattomosan kúszik, majd nekilódulva vágat, az apró gesztust nagyobbak követték, azokat még nagyobbak. Nyugati színvonalú házasságot ígért a férfi, később extraprofitot. Részesedést egy közműszolgáltatóból. Összebútoroztak, éjjelente aranyszegélyű lavórokba fölőzték le a hasznót. A környező lakásokban halkán sziszegve nőtt a rezsi, miközben gyanútlanul álmodtak a munkáscsaládok. A nő kialvatlanul járt be a gyárba, véreres szemmel sorolta, hogy megint többbe kerül a cipő, drágább lett az áram, részt vett az általános elégedetlenségben. Kettős játékát talán még mindig üzné, de egy nap meglátta a plakátot a falújságon: az árdragítóknak bealkonyult. Szeméről akkor hirtelen lehullt a hályog, egyenesen az irodába ment. Tisztítótűzként hatott rá a jótékony propaganda, bűneiket sorra jegyzőkönyvbe mondta. Másnap a reggeli műszak előtt a munkásbíróság sóhajtván összeült. Érdemei miatt a legenyhébb büntetést kapta: felakasztották, ne kelljen szégyenben élnie. Az árdragító az éj leple alatt Amerikába menekült. Mint később kiderült, fajtájának utolsó példánya volt. Így köszöntött be a teljes árstabilitás.

